

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermo Martini Lutheri de praeparatione ad moriendu[m]

Luther, Martin

Lipsiæ, 1520

VD16 L 6500

Septimo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-33397

SEXTO. Ad percipiendā sacramētorū virtutē, prīp
necessē est scire mala, contra quā vt pugnet nobis con-
cessi sunt. Ea autē mala sunt tria, Primū ē terrifica mor-
tis imaginatio. Secūdū, terribilis & varia pctōrū imagi-
natio. Tertium, intolerabilis & ineuitabilis imaginatio
inferni & eterne dānatiōis. Iā quodlibet horū triū incre-
scit, maiulq; ac fortius efficit, pluriū malorū accessione.
Mors fitingēs & terrifica, qm̄ imbecilla & exanimis
natura, eiusdē mortis imaginē p̄funde nimis in se effi-
git, immōdice q̄ p̄ oculis habet, ad hēc diabol⁹ q̄ insti-
git, vt hō terribilem mortis instātiā & effigiē intime re-
cogitādo occupet, emollescat, & animis cadat. Tū idem
facile in memoria reducere p̄t oēs terrificas subitas &
malas mortes, quas hō nunq; vidit, audiuit, aut legit,
pterē ominari dei vltione, quēadmodū olim, hic & ali-
bi pctōres percusserit & exterminauerit, vt talib⁹ pusil-
laniā naturā, ad timorē mortis atq; ad amorē curāq;
plentis vitæ adigar, per quā hō dū cogitatōe reuoluit,
imodice grauat⁹, dei obliuiscat̄, mortē fugiat habeatq;
exosam, atq; ita sub vltimo vita termino inobediēs deo
inueniat & pleueret. Quāto em̄ pfundius mors recogi-
taſ, inspicit, cognoscit, tanto graui⁹ ac maiore cū discri-
mine ad eā accedit. Quā qdem cogitatio dum viuit, in
exercitiū assumēda ē ac nob̄ applicāda, cū adhuc mors
lōge abest, nihilq; molit̄. At in extremo vitę tpe, cū se
valida mors est, de eadē cogitare p̄iculosoſū est, ac p̄sū
inutile, tū abigenda erit ei⁹ imago, & ab intuitu mentis
amouēda, put audiem⁹. Hoc modo vires suas & robur
mors exercet in pusillanimitatē nature nostræ, cum in-
tempestiuē ac nimiū attendit aut recogitatur.

SEPTIMO. Pctōrū q̄q; increscit & augerit, nimia sui
attentiōe, & immōdica recogitatione. Huc accedit trepi-
datio p̄scientiæ nr̄æ, quē apud deū verecūdat, ac semet-
ipsam terribiliter redarguit. Tū diabolus quod quæsi-
uit veluti balneum quoddā inuenit. Tum satagit, tum

A iii

Diabolus habens
Opus diabolum

in multa atq; ingente mole pctm exaggerat. Tu machi
nari poterit, vt cogitatōi obuersent, q̄tquot hoies pecca
uerit, & q̄ multi ppter pauca pctā fuerint dānati, adeo,
vt cogat moritur², vel desp̄are, vel inuite mori, sicq; dei
obliuiscat, & inobediēs inteniat, ac talis in morte vscq;
pseueret. p̄sertim cū hō existimat, oportere se tūc recogi
tare pctā, idq; legitie, bñ, & vtiliter a se fieri, cum taliter
occupat. Tu se adeo imparatū atq; inidoneū inuenie,
vt etiā bona ipsius opa in pctm vertant. Exinde sequit
necessē est & inuoluntarius obitus, & rebellio aduersus
dei volūtate, & æterna dānatio. Tūc effi pctū recogitatio
nec idonea ē, neq; tēpestiuia, quę dū t̄paliter viuit habē
da est. Sic diabol⁹ oia nobis puertit in hac vita, qñ iugis
ter sub oculis versare deberem⁹ imaginē mortis, pcti, &
gehennę, vt in psal. l. scribit. Pctm meū coram me est sp,
tunc claudit oculos n̄os, & eiuscēmōi a nobis abscondit
imagines. At in morte, qñ solūmodo vitā, gratiā, & salu
tem p̄ oculis habere deberem⁹, tū primū oculos nob̄
aperit, atq; intēpestiuis nos imaginibus angit, ne legit
mas imagines videre valeamus.

OCTAVO Gehēna q̄ augescit atq; intendit, nimia
intensa, & intēpestiuia sui cōtemplatiōe, ac recogitatiōe.
Ad hoc malū vehemētissime augmētādū accedit occul
tatio diuini iudicij, ad qđ malign⁹ spūs mentē hoies agit,
vti semet supuacua & inutili pr̄fscientia, imo pīculosis
simā p̄suptiōe oneret, atq; diuini cōsiliū arcana rīmet, an
sit p̄destinata, nec ne. Hic exerceat diabol⁹ vltimā maxis
mā, & astutissimā artē atq; facultatē suā. Hac effi hoiem
male prouidū supra deū pducit, vt signū quārat diuine
volūtatis, & impatiēter ferat, q̄ nō sc̄i vtrū p̄destinatus
sit, facitq; illi deū suū immōrē, vt aliū pene sibi deum
inquirat, breuisq; conat homi totā dilectionē dei uno
tēpestatis impetu extingue, & odiū excitare. Quanto
magis diabolū sequit, & his cogitatiōib⁹ ducit hō, rāto
maius est discrimē in quo cōsistit, neq; ad postremū re